

Alpolgármester Asszony!
Kézenfekvő módon azért választottam önt beszélgetőtársul, mert mindenekelőtt a kultúráról szeretném faggatni abban a városban, amely a közvélekedés (és a valóság) szerint is az ország egyik művelődési-oktatási központja. Budapest után talán a legvonzóbb nagybolygó. Így véli ön is?

– Természetesen. Szeged évszázadok óta elismert diákváros. Az egyetemek idetelepülése óta a magyar tudományoknak is egyik fellegrája. Szent-Györgyi Albert és a szegedi matematikus-iskola országhatárokon túli híre, a biológiai kutatások jelene és bizonyosan fényes jövője ugyancsak figyelmet érdemel. Emellett itt vannak a kultúra nagyobb és kisebb műhelyei (Szegedi Szabadtéri Játékok, több tagozatú színház, szimfonikus zenekar, folyóiratok, öntevékeny csoportok, kiváló kórusok stb.). Mindezeket számításba véve elmondhatjuk: óriási felelősséget vállal, aki ilyen értékes örökség megőrzésére vállalkozik, de új kezdeményezések szárba szökkenését is szolgálja akarja.

Szolgálat! Megüti a szó a füleket, mert ez csak igen kevesen és igen szemérmesen szoktuk kimondani. Az ún. „új elitől” éppen az hírlík, hogy uralkodni és harácsi tanult meg legelőbb, ebben is követte közvetlen és régebbi elődeit. Megmondhatom immár: választásom másik oka az volt, hogy önt, kedves Éva asszony, nem hallottam még durva rágalmatok szórni, hírt se vettem, hogy éles pártharcokba keveredett volna. Ahogyan én sem arról vagyok ismert, hogy harsányan „lehazárolozom” politikai fellelőseimet. Ez a – mondjam így szelidebb, vagy toleráns – politizálási stílus ön szerint célravezető ebben a lármás világban?

– Szerintem csak ez lehet célravezető. Mert mi is a cél? Akár az Országgyűlésben, akár a helyi önkormányzatokban ül valaki, minden bizonnyal a választók, illetve a jó ügyek szolgálata. Ehhez pedig valóban a szelidebb, kompromisszumokat kereső politizálási stílus szükséges. A hangos szó, az agresszív stílus – úgy tapasztaltam eddig – inkább riasztja az embereket. Idéig-óráig talán sikert, népszerűséget hozhat a felelőtlen handabandázás, de nagyon hamar lelepleződik, aki nem szolgál, hanem uralkodni akar. A stílus persze egyéni adottság is. Olykor magam is kapok szemrehányást, miért nem vagyok „harcosabb”. De hát ez alkatomhoz sem illik, a nyugodt politizáláshoz, közéleti tevékenységhez ráadásul nekem szerencsésen hátam mögött áll a kiegyensúlyozott család, a nyugodt környezet, „nem

Kampányhólabda

A Hólabda-játék jóvoltából a mostani szereplők egyike (a kérdező) került nehezebb helyzetbe: régi hivatását kell gyakorolnia, ám a korszerűbb újságírás eszközeivel. Nem is mert belevágni, nem kapcsolta be a riporter-magnót, a hagyományos golyóstoll és blokkfüzet fekszik az asztalon, amikor a beszélgetés elkezdődik. Talán embe-ribb lehet így az eszmecsere. Lássuk hát!

(Fotó: Schmidt Andrea)

Szolgálatban, de nem harcosként Ványai Évával beszélget Annus József

viszem be” gondjaimat a hivatalba. Igaz, találok ott eleget...

Melyek a legnagyobb gondok?

– Természetesen az anyagiak. Az említett örökség megvédése, a kultúra egész rendszerének működtetése igen sok pénzt igényel.

Szóval ön – velem együtt – kételkedik abban, hogy a piacgazdaság megoldja ezeket a gondokat – mintegy automatikusan –, tehát az állam és az önkormányzatok kényelmesen kísérelhetik a finanszírozásból?

– Nemcsak kételkedem, egyenesen tagadom ezt az elképzelést. Az értékeremtő kultúrának (nemcsak nálunk, de a fejlettebb európai országokban éppígy) nem alakulhat ki olyan spontán piaca, amely eltartani képes lenne. Ha akarunk ilyen kultúrát – márpedig bizonyára mindannyian akarunk –, akkor erre mindenkor áldozni kell.

Igen, igen, de nem csupán az elmúlt világban hallottuk, manapság is hallani a régi jó szlogent: „aki fizet, az muzsikált”. Vagyis: a mecénás (állam, önkormányzat) nem szól bele az általa támogatott műhelyek munkájába?

– Felelősen jelenthetem ki: ilyen nem történt nálunk az elmúlt három évben, de remélem, a továbbiakban sem történik.

Mi erre a biztosték?

– Biztosték természetesen az odaítélő bizottságok tisztessége lehet. Belátom azonban, hogy ez önmagában nem elegendő, kell ehhez biztonságos alapú szakmai hozzáértés is. Olyan kompetencia, amely a tévedéseket kizárja, de legalább a minimálisra csökkenti. Ezért töprengek én egy új támogatási formán. Olyan kultúra-finanszírozó alapítványt kellene létrehozni – s ehhez próbálok szövetségeseket keresni az önkormányzat-

ban, gazdálkodó szerveknél –, miként lehetnek olyan gimnáziumaink, ahol immár kétnyelvű oktatás folyik, ha az általános iskolákból nem jut fölkellő számú jól képzett tanuló?

Tudom, „lerágott csont” – de meg kell kérdezniem, hiszen a Dóm tér környékén megforduló szegediek is kérdezik naponta: valóban lesz új nézőtere a szabadtérnek a nyitás napjára?

– Valóban többször megerősítettük már. De miután már saját szemünkkel is láttuk a színes műanyag székekkel, krómácel korlátokkal ékes új nézőteret, még bátrabban mondom: a helyen lesz minden a fanfárok első hangjaira.

Évad végeztével pedig valóban gyorsan elbontható lesz a nézőtér?

– Igen, ezért vágtunk bele.

S a gyönyörű tér ezután? Csak nem parkoló autók között nézhetjük meg újra a híres kockaköveket?

– Nem, nem, sőt: külön pénzt (ne kiabáljuk el, de minden remény megvan rá, ezért említtem) sikerül szereznünk a tér felújítására. Régi szépségében láthatjuk-fényképezhetjük hát ismét az olaszos hangulatú teret.

Az árkádok alatti szobrok is távolosabban szemlélhetőek így. Azt mondhatnánk: előlépnek a homályból. Vajon többen is lesznek a következő években?

– Reméljük. Bálint Sándor portrészobra már ott áll, visszakért a Klebelsberg-emléktábla, s további terveink vannak. Egyáltalán: ahogyan mi tiszteletré méltó örökséget vettünk át, ugyanúgy „megnehezítjük” mi is az utódaink dolgát, mert van mit folytatni. Ahogyan nekünk kedves köteleseink megünnepelni és tovább éltetni a 25 éves szimfonikus zenekart, életben tartani a Nyári Tárlatot, a Kortárs Zenei Hét, vagy a Nemzetközi

Néptáncfesztivál rendezvénysorozatát, ugyanúgy folytatni kell majd a most születő hagyományokat, mint a Szabad Színházak Találkozója, az Egyházzenei Napok stb.

Egy más alkalommal váltottunk szót arról, hogy az ilyen (európai értelemben közép város) nagyságrendű település, amelynek gazdag kulturális hagyományai vannak, nem csupán az igazán látványos nagy műhelyek gyámloltásával szerezhet magának hírnevet s teremthet otthont polgárainak, hanem a kisebb műhelyek, kulturális vállalkozások fölkarolásával is. Olykor egy jó vonósnegyes jelentős siker hordozója lehet.

– Igen. Ilyen célt szolgálnak a színvonalas helytörténeti kiadványok (pl. a Szeged monográfia sorban megjelenő kötetei, a Szeged szobrai és muráliái c. kiadvány), de ezért támogatjuk évente (ha nem is jelentős összeggel, de mindig jó szándékkal) folyóiratainkat az Aetastól a Tiszatáig. A Szeged c. folyóirat kiadását pedig az önkormányzat alapítványa segíti megjelenéshez. De támogatandók azok a civil kulturális kezdeményezések is, amelyek enélkül is működnek ugyan (kórusok, tánc csoportok), ám ha segítséget kapnak, tovább léphetnek művészi színvonalban, stabilizálódhat a helyzetük, olykor még a nemzetközi porondra is kimerészkedhetnek.

Mindebből – a dicsekvés szándéka nélkül – következethetünk, hogy Szegednek sikerült megőriznie legfontosabb kulturális intézményeit, folytatni legjobb hagyományait. Az országot járva azonban azt tapasztalom (s különösen szembe-tűnő ez a fővárosban), hogy a távolabb élők keveset tudnak minderről. Vajon mi ennek az oka? Netán a

sajtó, a tömegkommunikáció is ludas ebben?

– Nem illik ilyeneket mondani, de alighanem ebben is van igazság: a lapokat, tömegkommunikációs fórumokat a politika uralja. No meg a rengeteg hirdetés és reklám. Kevesebb figyelem jut a kultúra kisebb-nagyobb órlángjaira a sístergő petárdák közepette. De akkor is csinálnunk kell, hiszen a jövő érdekében ez kötelességünk. Évek múltán is büszkesége lehet pl. Algyőnek az a faluház, amely mostanában készül el teljesen. Vagy – az előrehaladott tervezés időszakában van ugyan, de nem tudom megállni, hogy ne mondjam el – úgyszólván kötelessége Szegednek egy Szent-Györgyi Albert állandó kiállítás létrehozása és fönntartása. Félreértés ne essék: ezek nem az én saját ötleteim és eredményeim. Segítők nélkül az ilyesmi nem menne. Ez utóbbi nemes ügyben például Trogmayer Ottó és Zallár Andor támogatnak lelkesen és minden erővel.

Megkerülhetetlen a beszélgetés végé felé a kérdés: milyen jövőt tervez magának? Indul-e például a következő választásokon?

– Indulni szeretnék, s ugyanott, ahol most önkormányzati képviselő vagyok.

S ha úgy alakul a helyzet, vállalna a mostanihoz hasonló feladatot?

– Nem szoktam kitérni a kihívások elől. Persze más munkától se riadnék vissza. Szakmámtól nem szakadtam el, hiszen a kultúra mellett az egészségügyi szervezés minden fortélyát meg kellett ismernem beosztásom miatt is.

És a város jövőjét miként álmodná meg?

– Élő, eleven kultúrközpont, jól szervezett egészségügyi hálózattal, sikeres iskolákkal, egyetemekkel. És persze békességgel...

Igen, mert bizony – ahogy az ország – egy város sem élhet elszigetelten a környező világtól. Ahhoz, hogy szeretett városunk a Dél kapuja legyen, hogy hírért-nevét messze földekre elvihesse az utazó, föltétlenül szükséges a valódi béke déli szomszédainknál, és minde-niütt a térségben.

– Más különben végvára valónk megint. Nekünk létszükséglet, hogy megépüljön az autópálya, jöhessenek nagy rendezvényeinkre (most és majd a világkiállítás idején is) az érdeklődő idegenek. Profán az összevonás, mégis azt mondanám: béke és jó infrastruktúra kell, hogy Szeged régi rangjához méltó helyére kerüljön a magyar városok családjában.

A befejező, kötelező zárókérdés: kivel beszélgetne szívesen a sorozat következő darabjában?

– Ha megbántódnak is a férfiak: Rózsa Edittel.

Köszönöm a beszélgetést!

DOMUS
SZEGEDI CSOPORT TAGJA
SÉRÜLT BÚTOROK VÁSÁRA
a Kanizsa Márkaboltban
10-20-30-40%-os árengedménnyel.
1994. január 28-ig.
Nyitva: 9-17 óráig.
Szeged, Dorozsmai út 15-17.
Tel.: 324-700.

Pálma fotó
MEGNYITÓTTA
új fotóclikküzletét
Szegeden, a Nagy Jenő u.
1. szám alatt
- filmek, elemek, fényképezőgépek, hama-termékek kaphatók. Igazolványkép-készítés, amatőr munka-kidolgozás.
Nyitva: 9-18 óráig.
Szombat: 9-13 óráig.

ROYAL
Bútorboltunk új helyre költözött!
Új cím: Szeged, Bakay N. u. 22.
Tel.: 06-62/311-421
Lakossági és közületi bútorok nagy választékával várjuk kedves régi és új vásárlóinkat, előjegyzés nélkül, azonnalra is!
Nyitva: h-p.: 8-17 óráig, szo.: 9-13 óráig.
ROYAL BÚTORKERESKEDELMI RT.

PULYKÁT SZEGEDEN, A LEGOLCSÓBBAN!
Baromfibolt,
Felső Tisza part 26.
Pulyka alsócomb: 135 Ft
Pulykaszárny: 145 Ft
Pulykanyak: 135 Ft
Pulyka felsőcomb: 230 Ft
Pulyka apróhús: 285 Ft
Pulyka felsőcombfilé: 270 Ft
Pulyka mellszlet: 350 Ft
Pulyka máj-zúza: 235 Ft

A Balástyai Móra Ferenc Szövetkezet
értesíti
üzletrész-tulajdonosait, hogy január 28-án 9 órától
gép- és juhárverezést tart.

AKTÍV TÉL
TOURIST
SÍUTAK, ÜDÜLÉSEK,
KEDVEZMÉNYEKEL, AUSZTRIA, SZLOVÉNIA, SZLOVÁKIA.
SZEGED, DÁNI J. U. 7.
T.: 481-562